

Posudek oponenta práce

KRTIČKA, David. *Analýza nabídky vzdělávacích aktivit pro lektory dalšího vzdělávání v návaznosti na Národní soustavu kvalifikací*. Praha, 2018. 69 s., včetně příloh. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Tato bakalářská práce je zaměřena na odbornou veřejností široce diskutované téma kvality a kvantity vzdělávacích aktivit pro lektory dalšího vzdělávání. Práce je logicky a přehledně členěna, vedle Úvodu a Závěru, do pěti samostatných kapitol. Celkově má rozsah 55 textových stran a 10 stran příloh.

V první kapitole je problematika vzdělávání dospělých vedena v obecné rovině tak, jak je zpracována ve vybraných strategických dokumentech a platné legislativě v České republice. Poukazuje na absenci komplexně zpracované legislativy pro tuto oblast, kterou dokládá na výčtu tří ministerstev, do jejichž kompetencí složky vzdělávání dospělých spadají, a otevírá zde otázku kvality. Druhá a třetí kapitola jsou věnovány rolím vzdělavatelů dospělých a lektorům dalšího vzdělávání, tedy označení, které je používáno Národní soustavou kvalifikací. Vymezuje a komparuje jejich kompetence dle studie Evropské komise a vybraných českých autorů (Dvořáková, Langer, Malach, Mužík, Palán), přičemž se v rámci jejich dělení nejvíce drží Langer. Ve čtvrté kapitole charakterizuje pojem kvalifikace podle Palána a dále se věnuje kvalifikacím lektora dalšího vzdělávání dospělých, nastavení pravidel pro získávání certifikátů a diferenciaci v přístupech k této problematice v projektech NSK a NSP. Vyústěním je pátá kapitola, která je věnována analýze dat z internetu k nabídce vzdělávacích aktivit a výsledkům autorova dotazníkového šetření, včetně Diskuze.

Práce obsahuje čtyři přílohy, kterými jsou dva dotazníky (pro autorizované osoby a pro vzdělavatele dospělých) a údaje o respondentech z řad autorizovaných osob a z řad vzdělavatelů dospělých). Se získanými daty pracuje a analyzuje je ve svém empirickém šetření, s výjimkou tří grafů v textu jsou všechny ostatní součástí přílohy C a D.

2. Odborná úroveň

Téma předložené bakalářské práce patří z pohledu studentů FF UK mezi méně frekventované. Neoddiskutovatelně je provázané s praxí, avšak stále u něj absentuje právní rámec vymezující jasné pravomoci a odpovědnosti subjektů ovlivňujících vzdělávání dospělých, zejména státu. Zvolená problematika úzce souvisí s konceptem celoživotního vzdělávání. Procesy učení a vzdělávání jsou jedním z hlavních nástrojů, které pomáhají vyrovnávat se a přizpůsobit se všudypřítomným změnám, ponejvíce způsobenými inovacemi v oblasti informačních a komunikačních technologií a i vývojem a změnami v oblasti ekonomické, politické, sociální či kulturní. Tuto oblast však autor nezahrnuje a nediskutuje. Další vzdělávání lektorů by mělo být nedílnou součástí jejich profesního života a vůči jiným pracovníkům by mělo být výraznější, protože jedině tak mohou být schopni čelit neustálým výzvám v podobě přicházejících nových poznatků, technologií a moderních přístupů.

Jedním z hlavních problémů celého textu je příliš velká závislost na použitých pramenech bez dalšího výkladu či komentářů ze strany autora. Výjimkou nejsou citace a parafráze z jednoho zdroje na celých stranách textu.

Původnost a samostatnost práce tkví zejména v jejím empirickém šetření. Autor formuloval čtyři výzkumné otázky (s. 44) s cílem zanalyzovat nabídku vzdělávacích aktivit dalšího vzdělávání v návaznosti na NSK u třech skupin respondentů, poskytovatelů, subjektů s akreditací a vzdělavatelů dospělých. Lze však měřit vnímání důvodů (s. 47 a Příloha A otázka 4)? Odpovědi na tyto otázky jsou součástí jednotlivých subkapitol páté kapitoly a přináší přehled o současné situaci v oblasti nabídky a kvality vzdělávacích aktivit pro lektory (autorizované osoby) dalšího vzdělávání u nás. Cíle této bakalářské práce bylo dosaženo.

3. Práce s literaturou

Autor v textu použil 46 pramenů, z toho šest v anglickém jazyce. Jedná se o literaturu odpovídající odborné úrovni a zaměření a v práci dokazuje, že cituje a parafrázuje dle stanovených požadavků katedry, odchylky od normy jsou však u odkazů na zákony. Časté citace a parafráze snižují distanci od nich na úkor vlastních úvah a interpretací a objevuje se i úzká vazba textu na citace a parafráze z jednoho zdroje, například na s. 23–25 (Buiscool a kol.), 35–36 (NÚV, Trexima) a v subkapitole 4.3 (MPSV). Na s. 10 není uvedeno, který ze zdrojů z roku 2003 je parafrázován. V bibliografii na s. 56 je ponecháno mezi autory anglické „and“, místo českého „a“.

4. Grafické zpracování

Úprava stránek i nadpisů v předložené práci je kvalitní a přehledná. Autor se soustředil zejména na psaný text, s výjimkou tří grafů v páté kapitole a v přílohách C a D. Po grafické stránce mám připomínku jen k neočíslování Soupisu bibliografických citací a Příloh v obsahu práce na s. 6.

5. Jazyková úroveň

Z formálního hlediska je práce zpracována zodpovědně, důkladné korektury však uniklo několik záležitostí. Týkají se formulačních nedostatků na s. 4 v anotaci „Zabývá se současnou situací...“, myšleno situací, na s. 15 chybějící závorka za citovaným zdrojem (Jarvis), na s. 20 „...napsáno v části 1.2“, správně v subkapitole 1.2, ve zbytku práce je toto v pořádku, nedotažená forma textu u odřázek parafrázovaného textu na s. 25, letopočty u posledního citovaného zdroje a na několika místech textu u stran či letopočtů místo pomlček spojovníky, opakování stejné formulace na s. 44 („Předchozí kapitoly této práce...“), na s. 52 chybí ve větě sloveso (např. zlepšit), naopak v jiné stejné větě na straně 52 dole je dvakrát sloveso hodnotit a vybočení ze způsobu stylizace textu na s. 46 či 49 formulacemi „autor použil...autor zde využil...autor chtěl zjistit“ a na s. 52 neakademický slovní obrat „realizace projektu... přinesla ovoce.“

6. Podněty k rozpravě

- a) Jak si vysvětlujete nízkou návratnost dotazníků v rámci Vašeho empirického šetření?
- b) V subkapitole 5.7 Diskuze uvádíte slabinu projektu NSK, kterým je jeho nízká publicita. Jak by se tedy podle Vás a získaných výstupů z Vašeho empirického šetření mohla zlepšit a oslovit tak cílovou skupinu vzdělavatelů dospělých a personalistů?

7. Závěrečné hodnocení práce

Celkově hodnotím předloženou bakalářskou práci Davida Krtičky kladně a vzhledem k výhradám k formální stránce ji k obhajobě doporučuji se známkou velmi dobře.

V Praze dne 13. srpna 2018

PhDr. Olga Běhounková, Ph.D.